

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/ 272/2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

55/2018. (III. 8.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2017. július 3-án előterjesztett **panasza** alapján indult eljárásban a 2018. március 8-án – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében - megtartott zárt ülésen született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**
A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2017. július 3-án, elektronikus úton terjesztett elő panaszt a vele szemben 2017. június 14-én foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2017. június 14-én 17 óra 15 perc körül robogójával B. város felé haladt, amikor egy fehér kisautó leszorította és elé vágott. Az autóból kiszállt két ember, akik elkezdtek rángatni és ütlegelni a panaszost. Eközben megállt mögöttük egy autó, ahonnan fényképeztek. Ekkor abbahagyták a verekedést. A panaszos a 112-n hívta a rendőrséget. Amikor a járőr megérkezett, egy fiatal lány (rendőr) minősíthetetlen hangon kioktatta a panaszost, hogy „ha ragaszkodik az eljáráshoz, akkor majd meglátom, hogy bevitet”. Mivel a panaszos úgy vélte, hogy a dulakodás közben az egyik ujját eltört, a rendőr mentőt hívott, majd a közlekedési rendőrök is megjelentek és rögzítették a helyszínt. Ezután egy másik járőrautóval bevitték a panaszost a rendőrségre és fogdába zárták. Az elkövetők közül az egyiküket csak tanúként hallgatták meg, a másik embert szintén a fogdában helyezték el. Éjjel kettőkor egy nyomozó kihallgatta a panaszost, de amikor panaszt akart tenni, azt mondta neki, hogy „ha ugrál, akkor reggelig visszaviteti a fogdába”. A panaszos szerint a járőr célja alapvetően a megfélemlítés, a kicsinyes bosszú volt, hiszen semmilyen logikus úton nem következethető az, hogy garázdaságot követett volna el.

2) A Testület tanácsadója 2017. július 16-án telefonon keresztül felvette a kapcsolatot a panaszossal, a panaszbeadvány megerősítése és kiegészítése érdekében, mely során a panaszos előadta, hogy a rendőri intézkedés szerinte részrehajló volt, mivel a rendőrök jelenlétében a helyszínen előadottakat nem úgy jegyzőkönyvezték, ahogyan ő elmondta előttük, továbbá amikor a másik felet meghallgatták, akkor őt részletesen kioktatták és nem „csak” felvilágosították. Később a panaszos megtudta az egyik

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

rendőrtől, hogy azok a rendőrök, akik vele szemben intézkedtek, többször úgy nyilatkoztak a panaszosról, hogy „vadásztak rá”.

Ezen kívül a panaszos sérelmesnek tartotta a rendőrök szolgálati fellépését. Olyan közlések hangzottak el a rendőri intézkedés során, hogy „Mit ugrál? Ne ugráljon, különben beviszik!”.

A panaszos elmondta, hogy a rendőri intézkedést követően az ügyészség elutasította a panaszát. Előadta, hogy sérülése keletkezett, de mégis olyan tartalommal keltek a jelentések, hogy nem lett sérülése.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az illetékes rendőri szervtől, valamint kérte az ügygel kapcsolatos rendőrségi dokumentumok és a konkrét kérdésekkel kapcsolatos rendőrségi álláspont megküldését. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatók.

1) Az érintett rendőri intézkedésre a 112-es segélyhívó számon tett bejelentés alapján került sor. A BRFK Tevékenység-irányítási Központ (a továbbiakban: TIK) által megküldött bejelentésről készült eset adatlap szerint 2017. június 14-én 17 óra 22 perckor a panaszos a ***telefonszámáról bejelentést tett a BRFK ügyeletére, miszerint a D. G. utcai megállónál van az M7-es bevezetőn, ahol minden indok nélkül megtámadták a *** rendszámú autóban utazók, lelőtték a motorról és megverték, ezért rendőri intézkedést kér.

Az Eset adatlap szerint a motoros (panaszos) az I. kerületben lerúgta a gépkocsi tükrét, majd a gépkocsi vezetője a motorost megállította a XI. kerületi B.-i és D. G. úti kereszteződésben. Ezt követően vitatkozni kezdtek, majd lökdösték egymást, és a motoros azt állította, hogy eltörte az ujját dulakodás közben. A járőr elmondta még, hogy miután megálltak a fenti helyen, a motoros odalépett a gépkocsi vezetőjéhez, majd közölte vele, hogy „mi van én rúgtam le a tükrödet”. A helyszínre mentőt küldtek.

2) Az elfogás végrehajtásáról készült jelentés szerint 2017. június 14-én 17 óra 40 perckor a panaszossal szemben az 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 29. § (1) bekezdés szerint igazoltatás, Rtv. 31. § (1) bekezdése szerint személyi szabadságában korlátozott személy átvizsgálása, Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pont szerint szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten érést követő elfogás került alkalmazásra. Az intézkedés során kényszerítő eszközt nem alkalmaztak. B. K. r. őrm. és V. A. r. őrm. jelentése szerint a TIK ügyeletesének utasítására jelentek meg 17 óra 40 perckor a B. város XI. ker. B.-i út és a D. G. út kereszteződésében található BKK buszmegállónál, mivel onnan bejelentést tettek, hogy ott egy személyt bántalmaztak. A helyszínre érkezve meghallgatták a panaszost, aki elmondta, hogy az általa vezetett Honda SH50 típusú segédmotor kerékpárral közlekedett B. város irányába a B.-i úton, amikor arra lett figyelmes, hogy őt egy fehér színű személygépkocsi próbálja leszorítani az úttestről. Elmondása szerint ezt követően ő elesett a segédmotor kerékpárral, majd a gépkocsi vezetője kiszállt és szóváltásba keveredtek, majd dulakodni kezdtek egymással. Elmondása szerint sérülése nem keletkezett, csupán a bal kezén a kisujját fájalta, továbbá nyilatkozott, hogy anyagi kár sem keletkezett. Továbbá elmondta, hogy az eset következtében egy ismeretlen férfi megállt a helyszínen és közölte vele, hogy ő tanúja volt a történeteknek.

Ezt követően B. K. r. őrm. intézkedés alá vonta, igazoltatta és meghallgatta S. N-t, aki elmondta, hogy 17 óra 20 perc körüli időben az említett címen egy motoros mellé állt gépkocsijával, és megállásra szólította fel, aki ennek eleget tett. A motorost kérdőre vonta, amiért a BAH csomópontnál a ***frsz-ú személygépkocsijának a jobb oldali visszapillantó tükrét visszahajtotta. S. N. elmondta, hogy anyagi kár nem keletkezett. Ezt követően elmondta, hogy a motorossal szóváltásba keveredtek az eset miatt és lökdösődés/ dulakodás alakult ki, de ütések vagy rúgások nem történtek. Ezt követően a gépkocsiban utazó G. Cs. – miután észlelte a dulakodást – odament hozzájuk és szétválasztotta őket. G. Cs. nem vett részt semmilyen tettlegességben.

Ezt követően intézkedés alá vonták és meghallgatták G. Cs-t, aki megerősítette az S. N. által elmondottakat.

B. K. r. őrm. az esetet jelentette a TIK ügyeletesének, P. L. r. tzls. szolgálatirányító parancsnok úrnak, illetve D. K. r. fhdgy. Készenléti Csoportvezetőnek. A TIK ügyeletes tájékoztatta B. K. őrm-t, hogy a helyszínre az OMSZ mentőegysége fog érkezni, mivel a panaszos elmondta, hogy fájlalja az egyik ujját.

Az eset miatt D. K. r. fhdgy. Készenléti Csoportvezető tájékoztatta az intézkedő rendőrt, hogy a helyszínre a Közlekedésrendészet munkatársai fogak érkezni, mivel felmerült az esettel kapcsolatban közlekedési bűncselekmény. A helyszínre 19 óra 00 perckor D. T. r. ftzls. vezetésével megérkeztek a Közlekedésrendészet munkatársai, akiknek az addig intézkedő járőrök jelentették a tett intézkedéseket és átadták a helyszínt.

A Közlekedésrendészet munkatársai szerint a helyszínen nem volt megállapítható közlekedési bűncselekmény, így ők szabálysértési eljárást kezdeményeztek a járművezetőkkel szemben.

A Közlekedésrendészet munkatársai által elmondottakat B. K. r. őrm. jelentette a TIK ügyeletesének, P. L. r. tzls. szolgálatirányító parancsnok úrnak, illetve D. K. r. fhdgy. Készenléti Csoportvezetőnek, aki utasította, hogy vezetői állásfoglalás szerint a két járművezetőt fogja el és állítsa elő a XI. kerületi Rendőrkapitányságra.

B. K. r. őrm. közölte a panaszossal, hogy az Rtv. 33. § (1) a) pontja alapján elfogja és előállítja a XI. kerületi Rendőrkapitányságra. Az őrm. közölte a panaszossal jogait és kötelezettségeit, amit megérett és tudomásul vett. A rendőrségi jelentés szerint a panaszos az intézkedés során együttműködő magatartást tanúsított, ezért vele szemben nem volt szükséges kényszerítő eszköz alkalmazása. A panaszoson az előállítás előtt ruházatátvizsgálást hajtott végre az őrm., mely során bűncselekményből/szabálysértésből származó vagy ahhoz használt, illetve közbiztonságra veszélyes eszköz nem került feltalálásra.

A panaszost sérülés és panaszmentesen 20 óra 35 perckor adta át az őrm. K. M. r. szds. szolgálatirányító parancsnoknak, majd ezt követően a panaszos elhelyezésre került a XI. kerületi Rendőrkapitányság előállító helységébe.

A védelemhez való jog gyakorlására vonatkozó szóbeli közlés a 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet 4. § (4) bekezdése alapján megtörtént. Az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján az előállítás okáról szóban tájékoztatásra került, az előállítás idejéről szóló igazolás kiadásra került.

3) Az előállító helyiségben elhelyezett fogvatartott személy őrzésével és ellátásával kapcsolatos feladatokról szóló nyomtatvány szerint a panaszos 2017. június 14-én 20 óra 35 perckor érkezett a rendőrségi objektumba. Az előállító helyiségben történő első elhelyezés időpontja 2017. június 14. 21 óra, az előállító helyiség végleges elhagyásának időpontja június 15. 01 óra 45 perc.

4) A Testület megkeresésére a XI. kerületi Rendőrkapitányság vezetője a következő információkat közölte a Testülettel. Az elfogás jogalapját a helyszínen elmondottak adták, mely szerint a panaszos szándékosan követte el a cselekményét. Az elfogásról szóló jelentés hitelesítése 22 óra 40 perckor történt meg (miközben az ügyben szintén elfogott személy gyanúsításához szükséges jelentést is szükséges volt elkészíteni a gyanúsításhoz), majd ezt követően 2017. június 15-én 00 óra 14 perckor történt meg a panaszos gyanúsítása és 01 óra 45 perckor bocsátották szabadon.

A kapitányságvezető átirata szerint az intézkedést foganatosító rendőrök mindent úgy jegyeznek le az intézkedés során, ahogy azt az intézkedés alá vont személy elmondja. Amennyiben a panaszos véleménye szerint a helyszínen intézkedő rendőrök nem intézkedtek megfelelően, azt a panaszos az eljárás alatt bármikor jelezhetné volna bárkinek, azonban erre nem került sor.

5) Az intézkedő rendőrök a Testület megkeresésére jelentést készítettek a panaszolt intézkedéssel kapcsolatban. Ez az alábbi releváns információkat tartalmazza. A helyszínre kikerkezve napszaknak megfelelően köszöntek, a szükséges adatokat közölték (név, szolgálati hely, rendfokozat, beosztás, jelvéyszám), majd a részes felek figyelmét felhívták a hamis tanúzás illetve a hamis vád jogi következményeire. Ezt követően tájékoztatták és meghallgatták őket a történetekkel kapcsolatban.

A helyszínen való intézkedés során, a kellő tájékozódás után megállapítást nyert, hogy a részes felek elfogása és előállítása vált indokolttá, mivel garázdaság bűncselekményének elkövetése merült fel, amely a személyi szabadságot korlátozó intézkedés célját és jogalapját szolgálja az Rtv. 33. § (1) bekezdésének a) pontja alapján.

Az intézkedő rendőrök jelentése szerint a helyszínen a panaszos az intézkedéssel szemben semmilyen panaszos igényét nem jelezte, egyéb erre utaló megjegyzése nem volt. A panaszossal szemben nem hangzott el olyan kijelentés, hogy „ne ugráljon, különben a fogdára viteti”. A panaszos által említett megjegyzés a rendőrök szerint a valóságnak nem felel meg. Az intézkedés során félelemkeltésre irányuló magatartás vagy megjegyzés nem hangzott el.

A panaszos azon állítására, mely szerint az intézkedés részrehajló volt, a rendőrök úgy nyilatkoztak, hogy a két felet együtt és külön is meghallgatták az esettel kapcsolatban, továbbá a részesek közül egyikkel sem állnak semmilyen kapcsolatban, nem ismerik őket. A panaszos által tett azon kijelentés,

mely szerint a „rendőrök vadásztak rá” a rendőrök szerint alaptalan, mivel a bejelentés idejekor 2017. június 14-én 17 óra 22 perckor a Bp. XI. ker. illetékességi területén tartózkodtak, a bejelentő elmondása szerint az intézkedés alapját kiváltó cselekmény viszont a B. város I. ker. illetékességi területé történt, amely területre a TIK engedélye nélkül nem léphetnek át.

A rendőrök jelentése szerint a panaszost az intézkedés során frusztrált, feszült hangulat jellemezte, magatartása együttműködő volt, azonban voltak ellentmondások az általa elmondottakban, ugyanis a panaszos elmondása alapján ő a földre esett motorjával, kb. 30-40 km/h sebességgel, azonban a motoron semmilyen sérülés nem volt látható, amely ezt alátámasztotta volna, továbbá testén sem volt semmilyen külsérelmi nyom.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos, az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – **megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelőség fejezetének IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz való jogát, a II. cikkben foglalt emberi méltósághoz való jogát, a XXVIII. cikkben foglalt jogorvoslathoz való jogát, illetve az Alaptörvény XV. cikkében foglalt diszkrimináció tilalmát az alábbiak szerint.**

1) A Testület először a panaszos előállítását vizsgálta meg.

A panaszos előadta, hogy éjjel kettőkor hallgatta ki egy nyomozó, addig fogdában kellett lennie.

a) A rendőrségi iratok szerint a panaszost az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján állították elő. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek. A fenti rendelkezés a rendőrnek nem biztosít mérlegelési lehetőséget, hanem tettenérés esetén kötelező jelleggel írja elő az intézkedés alá vont előállítását.

A rendőrségi jelentés szerint a bejelentés alapján a helyszínre érkező rendőrök meghallgatták a feleket. A panaszos elmondása szerint segédmotor kerékpárjával haladt a B. város XI. ker. B.-i úton B. város irányába, amikor arra lett figyelmes, hogy őt egy fehér színű személygépkocsi próbálja leszorítani az útestről. Elmondása szerint a segédmotor kerékpárral, majd a gépkocsi vezetője kiszállt és szóváltásba keveredtek, majd dulakodni kezdtek egymással. A rendőrök ezt követően meghallgatták a gépkocsi vezetőjét is, aki elmondta, hogy a B.-i úton haladva gépkocsijával egy motoros mellé állt és megállásra szólította fel, aki ennek eleget tett. A gépkocsi vezetője a motorost kérdőre vonta, amiért a BAH csomópontnál gépkocsijának a jobb oldali visszapillantó tükrét visszahajtotta. Ezután a motorossal szóváltásba keveredtek, lökdösődés/dulakodás alakult ki. A panaszos és a személygépjármű vezetője által elmondottakat G. Cs. is megerősítette, aki a jelen volt a dulakodásnál. A helyszínen való intézkedés során a rendőrök megállapították, hogy garázdaság bűncselekményének elkövetése merült fel, ezért szükséges a részes felek elfogása és előállítása.

Sem az Rtv., sem a büntető anyagi, illetve eljárási szabályok nem tartalmazzák a „tettenérés” meghatározását, a Testületnek tehát szükséges elvégezni a fogalom elemzését ahhoz, hogy megítélhessé, jelen ügyben alappal hivatkozik-e a rendőrség a tettenérésre, mint kötelező előállítási okra.

A Btk. kommentárja szerint a bírói gyakorlat – a tetten ért tolvaj által az eltulajdonított dolog megtartása érdekében alkalmazott erőszak rabláskénti minősülése kapcsán – a tettenérés fogalmát tágan értelmezi, nem csak a cselekmény véghezvitele közbeni leleplezést érti rajta, hanem megállapíthatónak tartja akkor is, ha a bűncselekmény felfedezése a lopás befejezését jelentő elvitel után, de még az elvitel közben történik. Tettenérésnek minősül a lakásbetörés elkövetőjének a folyamatos üldözés utáni, akár a helyszíntől távoli elfogása is, ám a folyamatos üldözés megállapításának feltétele a helyszínről távozó tolvaj *folyamatos* szemmel tartása és *megszakítás nélküli* üldözése. Amennyiben a folyamatos üldözés megszakad, nem beszélhetünk tetten ért tolvajról

(lásd: Dr. Belovics Ervin – Dr. Molnár Gábor – Dr. Sinku Pál: Büntetőjog. Különös rész. Harmadik, átdolgozott kiadás. HVG-Orac, Budapest, 2003, 587-588. o.).

A Be. szerint [127. § (3) bekezdés] a bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt bárki elfoghatja, köteles azonban őt a nyomozó hatóságnak haladéktalanul átadni; ha erre nincs módja, a rendőrséget értesíteni. A Be. kommentárja is kiemeli, hogy nem csak az minősül tettenérésnek, ha az elkövető a cselekményt szemtanú jelenlétében hajtja végre, és őt a szemtanú elfogja, hanem az is, ha az elkövetőt akár a szemtanú, akár a szemtanú felhívása, vagy más körülmény (pl. riasztó észlelése) alapján a szemtanútól különböző személy *üldözés során* elfogja [Jakucs Tamás (szerk.): Kommentár a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvényhez, 262. o.]

Mind az anyagi, mind az eljárási törvényekhez fűzött kommentárból kiderül tehát, hogy a tettenérés megállapításához szükséges egyfajta folyamatosság, amely a cselekmény elkövetését az elfogással összekapcsolja. Ezért abban az esetben is, ha az Rtv. tettenérés fogalmát nem csupán a hatóság általi észlelés alapján induló intézkedésekre szorítjuk, szükséges, hogy a tetten ért személy mozgását, cselekvését – akár a szemtanú, akár az értesítésre megjelenő rendőrök – végig kövessék a cselekmény elkövetésétől kezdve. Amennyiben az elkövető ilyen fajta nyomon követhetősége megszakad, úgy tettenérésről nem beszélhetünk.

Mint hogy az előállítás, illetve az elfogás az egyik legsúlyosabb jogkorlátozással járó intézkedés, amelyre az Rtv. lehetőséget biztosít a rendőr számára, a Testület álláspontja szerint az ezekkel kapcsolatos rendelkezéseket – az Rtv. 2. §-ában foglalt elv minél teljesebb érvényesülése érdekében – megszorítóan kell értelmezni, és különös gondossággal kell értékelni, hogy megvalósulnak-e azok a körülmények, amelyeket az Rtv. a 33. § (1) bekezdése szerinti – azaz mérlegelés nélkül kötelező – szabadságlevonás feltételeként megfogalmaz.

A Testület az eset ennek megfelelő értékelése alapján úgy ítélte meg, hogy a panaszos vonatkozásában a tettenérés megvalósult, tekintettel arra, hogy a helyszínen jelen volt tanú, aki szemmel kísérte az eseményeket, továbbá az elkövetők is a helyszínen voltak, a rendőrök megérkezéséig. A panaszos és a személygépjármű vezetője, valamint az eseményeknél jelen levő tanú is egyezően adták elő a történeteket, így a rendőrök alappal következtek a 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 339. §-ába ütköző garázdaság bűncselekményének megvalósulására a helyszínen.

Mindezek alapján, figyelemmel arra, hogy a Testület álláspontja szerint megvalósult a tettenérés, a panaszos előállítására kellő jogalap birtokában került sor, így nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga.

b) Az előállítás időtartama vonatkozásában az alábbi megállapításokra jutott a Testület.

A rendelkezésre álló dokumentumok alapján a rendőri intézkedés kezdete 2017. június 14. 17 óra 40 perc, a helyszínre 18 óra 30 perckor érkezett meg az OMSZ mentőegysége, 19 órakor pedig a Közlekedésrendészet munkatársai. A panaszost 20 óra 35 perckor szállították be a XI. Kerületi Rendőrkapitányságra. Az előállító helyiségben történő elhelyezés június 14-én 21 óra 00 perctől 15-én 01 óra 45 percig tartott. Az előállítás időtartamát a rendőri szerv vezetője 4 órával meghosszabbította. Az elfogásról szóló jelentés hitelesítése 22 óra 40 perckor történt meg, miközben az ügyben szintén elfogott és előállított személy gyanúsításához szükséges jelentést is el kellett készíteni, majd ezt követően június 15-én 00 óra 14 perckor történt meg a panaszos gyanúsítása és 01 óra 45 perckor bocsátották szabadon.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg,

indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal, 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A Szolgálati Szabályzat 30. §-ának (3) bekezdése szerint az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése főszabályként a „szükséges” időt jelöli meg és csak végső korlátként határozza meg a 8 óras (illetve indokolt esetben, külön alaki feltételek mellett a további 4 óras) időtartamot. Felhívja a Testület a figyelmet az előállítás intézményének a személyi szabadságot súlyosan korlátozó jellegére, amelyre értelemszerűen vonatkozik az Rtv. 15. § (1) bekezdésében meghatározott azon általános arányossági követelmény is, mely szerint „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”.

A fentiekből megállapítható, hogy a panaszos előállítása 8 óra 5 percre tartott. Ezen időtartam alatt sor került a panaszos és a garázdaságban részes másik személy, valamint a helyszínen jelen levő tanú igazoltatására és meghallgatására, a panaszos mentőápoló általi ellátásra, valamint a panaszos beszállítására a XI. kerületi Rendőrkapitányságra. A kapitányságon 20 óra 35 perctől kezdve tartózkodott a panaszos, ahol ruházatátvizsgálatot hajtottak végre vele szemben, majd 21 órakor elhelyezték az előállító helyiségben. 21 óra és 01 óra 45 perc között a panaszossal szemben nem fogantatottak semmilyen eljárási cselekményt.

A Testület nem találta megalapozottnak a rendőrség azon érvelését, mely szerint ezen időintervallumban az ügyben elfogott másik személy gyanúsításához szükséges jelentést is el kellett végezni, és erre hivatkozva történt az előállítást meghosszabbították. A Testület álláspontja szerint a négy óra 45 perces holtidő nem felel meg az Rtv. 15. §-ában meghatározottaknak, így a panaszosnak indokolatlanul, szükségtelenül és aránytalanul hosszú ideig kellett a rendőrkapitányságon tartózkodnia. Erre figyelemmel a Testület álláspontja szerint a panaszos előállításának időtartama nem felelt meg az Rtv. 15. §-ában meghatározott követelményeknek, így véleménye szerint a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga súlyosan sérült.

Így a fentiekre tekintettel, a Testület álláspontja szerint a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga súlyosan sérült az előállítás ideje kapcsán, mivel az nem felelt meg az Rtv. 15. §-ában foglalt arányossági követelménynek.

2) A panaszos sérelmezte az intézkedő rendőrök által használt hangnemet és bánásmódot. Előadása szerint, amikor panaszt akart tenni, a nyomozó azt mondta, ha „ugrál”, visszaviteti a fogdára.

A rendőrök úgy nyilatkoztak, hogy a helyszínre érkezve napszaknak megfelelően köszöntek, közölték a szükséges adatokat a panaszossal. Az intézkedés során félelemkeltésre irányuló magatartás vagy megjegyzés nem hangzott el. Az intézkedő rendőrök elmondása szerint segítőkész és higgadt magatartást tanúsítottak az intézkedés egésze alatt, és nem történt olyan kijelentés a részükről, hogy „ne ugráljon, különben a fogdára viteti”.

A Testület utal az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondatára, amely szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőrökkel – mint a közhatalmi funkció ellátó szerv tagjaival – szemben mindene esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Ezen törvényi rendelkezéssel összefüggésben a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire, különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége. Ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület továbbá felhívja a figyelmet Magyarország Rendőrségének Etikai Kódexében (a továbbiakban: Etikai Kódex) foglalt követelményekre is, amelyek ugyan nem minősülnek jogszabályi előírásoknak, azonban alapjaiban meghatározzák a rendőri hivatás értékeit, megtestesítik az állampolgárok rendőrökkel szemben támasztott elvárásait, erkölcsi iránymutatásul szolgálnak, illetve

morális alapot biztosítanak a rendőrség és az egyes rendőrök számára. Az Etikai Kódex 1. pontja szerint a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie”. Az Etikai Kódex 5. pontja kimondja, hogy a „rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint pedig a rendőr „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület a fentiek túlmenően utal a korábbi állásfoglalásiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakra, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is elsősorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megeremelve.”

Jelen esetben a bánásmóddal kapcsolatos panaszosi és rendőri előadás oly mértékben vannak ellentmondásban egymással, hogy további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában az ellentmondás nem volt feloldható.

A Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy az intézkedő rendőr betartotta-e az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglaltakat, ezért a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelmét nem tudta megállapítani.

3) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőri intézkedés részrehajló volt, ugyanis szerinte, amikor a másik felet meghallgatták, őt részletesen kioktatták, a panaszos pedig csak felvilágosítást kapott és a helyszínen elhangzottakat nem megfelelően rögzítették a rendőrök. Részrehajlónak tartja az intézkedést továbbá azért is, mert úgy tudja, a vele szemben intézkedő rendőrök az intézkedés napján többször is úgy nyilatkoztak, hogy „vadásztak rá”.

Az intézkedő rendőrök a jelentésben arról számolnak be, hogy a garázdaságban részes feleket együtt is és külön is meghallgatták az esettel összefüggésben, valamint a részesek közül egyik személlyel sem állnak semmilyen kapcsolatban, őket nem ismerik, korábban sem intézkedtek velük szemben. A rendőrök előadták, hogy alaptalan a panaszos azon állítása is, mely szerint a rendőrök „vadásztak rá”, hiszen az intézkedés napján a B. város XI. ker. illetékességi területén tartózkodtak, az intézkedés alapját kiváltó cselekmény pedig a B. város I. ker. illetékességi területén történt, ahova a TIK engedélye nélkül nem léphetnek át.

Az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése rögzíti a részrehajlásmentes intézkedés kötelezettségét: a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A részrehajlás nélküliség azt jelenti, hogy a rendőri intézkedés során a rendőr az érintett személyére tekintet nélkül bárkivel szemben köteles eljárni. A rendőri intézkedés során nemre, fajra, vallásra, politikai nézetre tekintettel különbséget tenni nem szabad, illetve ez a minőség a rendőri intézkedés megtételének vagy elmulasztásának alapja nem lehet.

Az intézkedő rendőrök úgy nyilatkoztak, hogy nem ismerik a panaszost, korábban nem intézkedtek vele szemben és a panaszos sem említi, hogy korábban bármilyen kapcsolata lett volna az eljáró rendőrökkel. Ez alapján a Testület abból indul ki, hogy a felek valóban nem ismerték egymást. A panaszos előadásából és a rendőrségi iratokból egyaránt arra lehet következtetni, hogy a rendőrök mindkét féllel szemben azonos magatartást tanúsítottak, igazoltatták, meghallgatták és felvilágosították őket, továbbá mindkettőjük előállításra került.

Tekintettel arra, hogy ezen kifogás kapcsán a panaszos és a rendőrség eltérő tartalmú tényeket adott elő, a Testület a rendelkezésére álló korlátozott számú bizonyítási eszközzel és bizonyítékával nem tudta feloldani az ellentmondásokat, ezért úgy határozott, hogy **a panaszossal szembeni rendőri intézkedéssel kapcsolatban a diszkrimináció alkotmányos tilalmának sérelme nem megállapítható.**

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a megállapításra jutott, hogy a panaszos személyi szabadsághoz való joga nem sérült az előállítás miatt, viszont az előállítás időtartama nem felelt meg az Rtv. 15. §-ban foglalt arányosság követelményének, ezáltal súlyosan sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga. A panaszos emberi méltósághoz fűződő jogának sérelme nem megállapítható a panaszossal szemben alkalmazott hangnem és bánásmód kapcsán. A feloldhatatlan ellentmondás miatt a részrehajló intézkedésre vonatkozó kifogás kapcsán nem állapítható meg a diszkrimináció alkotmányos tilalmának sérelme.

V.

A Testület álláspontja szerint a jogsérelem mértéke eléri azt a szintet, amely indokoltá teszi, hogy a Testület állásfoglalását megküldje az országos rendőrfőkapitánynak, ezért döntését a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki.

Budapest, 2018. március 8.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTÉSTÜLET